Versie 03-09-2026

Actielijst t.b.v. CAL AWACS 23-09-2026 (003 -CAL-AWACS-2026)

1. Vervolg aanpak evaluaties CAL AWACS en COVM's

A. Vervolg aanbevelingen CAL-AWACS / landelijke evaluaties COVM's

B. Voortgang landelijke klankbordgroep

C. Aanpassing Huishoudelijk Reglement

De minister van Defensie stelt de inrichting van de CAL vast met een zogenoemd 'instellingsbesluit'. Daarvoor is een wettelijke grondslag nodig. De CAL vindt haar oorspronkelijke grondslag in het Besluit zonering buitenlands luchtvaartterrein Zuid-Limburg (1994). Dit besluit is met de komst van de Omgevingswet (2024) verouderd en moet vervangen worden door een nieuw Besluit beperkingengebied voor vliegbasis Geilenkirchen. Totdat er een nieuw Besluit beperkingengebied is vastgesteld, kan er ook geen nieuw instellingsbesluit worden geschreven. Naar verwachting is dat in 2030 het geval. Tot die tijd kan de inrichting en werking van de CAL niet in formele zin gewijzigd worden. In de vergadering van 23 september 2026 wordt een brief door het Ministerie van Defensie aangeboden waarin dit nader wordt toelicht.

In de tussentijd moeten voorstellen ter verbetering van de CAL praktisch worden ingevuld. Het Ministerie van Defensie voert overleg met de provincie en gemeenten over de beste manier om dat te doen. De CAL blijft daarmee werken zoals we dat op dit moment van haar gewend zijn.

In 2024 heeft de regio haar visie voor de verdere uitwerking van de evaluatie toegezonden aan de Minister van Defensie (019-021 CAL-AWACS-2024). In de landelijke vergadering van de klankbordgroep COVM's / CAL AWACS d.d. 26-02-26 heeft het Ministerie van Defensie aangeven naar verwachting eind dit jaar met een voorzet te komen voor verdere invulling per commissie (maatwerk).

De landelijke klankbordgroep wordt opgeheven. Reden is dat aan de hand van de instellingsbesluiten, per luchtvaartcommissie, zo ook voor de CAL AWACS, afzonderlijk nieuwe reglementen van orde worden opgesteld. Verkennende gesprekken daarover door het Ministerie van Defensie met de afvaardiging van de CAL AWACS gaan plaatsvinden. In dat kader worden ook de aanbevelingen van onderzoeksbureau SEO besproken. Dit bureau heeft in opdracht van het Ministerie van Defensie in 2023/2024 een evaluatie uitgevoerd naar het functioneren van de CAL AWACS. Dit heeft geleid tot aanbevelingen aan de CAL AWACS en een advies van de regio (gemeenten en provincie Limburg) aan het Ministerie van Defensie.

Acties:

A. Reglement van Orde (nu ter kennisname)

- Aan te passen concept-RVO wordt sonderend besproken met leden van de CAL AWACS
- Voortgang aanpassing RVO wordt besproken in de CAL AWACS 1e heft 2027
- Minister van Defensie dient het RVO goed te keuren

B. Brief Ministerie van Defensie inzake toekomst CAL AWACS i.r.t. nieuw instellingbesluit staat geagendeerd bij agendapunt 5. Voorstel Ministerie van Defensie is in de CAL AWACS van 25- 11-'26 inhoudelijk te bespreken, incl. Presentatie.

2. Mogelijke betrokkenheid / deelname gemeente Geilenkirchen (CAL-AWACS-26-11-2025)

Basis Geilenkirchen heeft op 3 maart 2026 het volgende laten weten: Er heeft een verdiepend gesprek plaatsgevonden tussen de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen en de burgemeester Geilenkirchen en daaruit is gebleken dat de Burgemeester op gemeentelijk niveau op de hoogte gehouden wil worden en geen aanwezigheid in de CAL noodzakelijk acht.

Actie : afgedaan

3. Antwoorden op brief van de Voorzitter dhr. Van Caldenberg n.a.v. de CAL AWACS 28-02-2025 (040-CAL-AWACS-2024) en Reactie Ministerie Defensie schriftelijke vragenronde CAL AWACS 25-09-2024 (042-CAL- AWACS-2024).

Afspraak is dat een aantal onderwerpen afzonderlijk worden besproken. Komende bijeenkomst staat het onderwerp omzetting Ke/Lden (memo Defensie) op de agenda (punt 5). Zie voor het onderwerp geluidsisolatie beneden bij de voorraadagenda. Ambtelijk wordt nagegaan of daarmee voor de gemeentelijke vertegenwoordigers alle punten benoemd zijn om te bespreken.

Actie: Ambtelijke vertegenwoordigers gemeenten geven voor de volgende CAL-AWACS aan of alle punten uit de brieven voldoende zijn besproken.

4. Tolerantiecriteria en PC 12 (CAL-AWACS- 26-09-2025)

Bespreking van de notitie vindt plaats onder agendapunt 10.

5. A. IBABS gemeenten en website COVM.nl (CAL-AWACS- 26-09-2025)

Net als bij de gemeente Beekdaelen zal de gemeente Brunssum vanaf deze CAL AWACS ook de vergaderstukken in IBABS plaatsen.

Het ministerie van Defensie heeft aangegeven dat de (vergader)documenten op de website covm.nl offline zijn vanwege complicaties in verband met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De CAL-AWACS zal binnenkort van het Rijkvastgoedbedrijf, beheerder site, namens het Ministerie van Defensie een bericht sturen dat in ieder geval nieuw documenten voortaan weer geplaatst kunnen worden, mits voldaan wordt aan de AGV – Wetgeving. Dit zal o.a. gaan betekenen dat documenten AGV-proof moeten worden aangeleverd (beheerder is verantwoordelijk voor plaatsing), maar ook dat aan de deelnemers van de CAl-AWACS c.a. schriftelijk toestemming gevraagd dient te worden dat zijn/haar naam, functie en e-mail gebruik mag worden in b.v. de uitnodiging, actielijst en verslag. Bezien wordt door het Rijk of documenten uit het verleden mogelijk AGV-proof herplaatst kunnen worden. Idem op welke wijze achtergronddocumenten, zoals het instellingsbelsuit en het RVO, ook op de site COVM.nl een plaats kunnen krijgen.

Actie : inzet is om COVM.nl, voor CAL AWACS, voor documenten voor documenten voor de volgende CAL AWACS AGV – proof operationeel te hebben.

6. NLR (CAL-AWACS-24-09-2025)

De jaarrapportage van 2024 én de eerste halfjaarrapportage van 2025 zijn ontvangen en staan geagendeerd voor de CAL AWACS van 23 september 2026.

Het Ministerie van Defensie heeft bericht dat in de komende periode de latere NLR-rapoorten worden aangeleverd.

Actie : bespreken nieuwe NLR-raporten in de komende CAL(s)-AWACS

7. Trends jachtvliegtuigen (CAL-AWACS-24-09-2025)

Vraag gemeente Beekdaelen in inzicht cijfers jachtvliegtuigen in de afgelopen jaren / tijd.

	2021	2022	2023	2024	2025
Eurofighter	7	26	4	20	15
F-16	2	5	8	6	2
Tornado	5	62	142	134	151
Totaal	14	93	154	160	168

n.b. de data vanaf 2025 zijn aangeleverd door het KICL en is nog niet gecontroleerd door het NLR. Hierdoor kan er sprake zijn van een afwijking van enkele jachtvliegtuig bewegingen.

De bezoekende vliegtuigen zijn merendeel afkomstig van de Duitse vliegbasis Noervenich (ETNN) waarvoor NAVO Vliegbasis Geilenkirchen een uitwijk locatie is in het geval een noodsituatie. Hierdoor trainen piloten samen met de verkeersleiding van Vliegbasis Geilenkirchen om bekend te raken met het vliegveld en de naderingsprocedures. Daarnaast vraagt de huidige gepolitieke situatie om flexibiliteit binnen het zogenaamd Agile Combat Employment, waarbij eenheden snel moeten kunnen uitwijken en opereren vanaf andere militaire locaties als de situatie daarom vraagt.

8. Benoeming nieuwe wethouders en (plv) gemeenteraadsleden

Benoemingen hebben plaatsgevonden. De gemeenteraad van Brunssum heeft geen plaatsvervanger aangewezen. Zie agendapunt 3 A.

Actie: afgedaan

9. Stichting Kennis en Informatiecentrum Luchtverkeer (CAL- AWACS- 26-11-2025)

Toelichting door de Voorzitter van de Stichting in de volgende CAL AWACS. Zie agendapunt 6.

10. Duiding wijzigingen Wet Luchtvaart artikelen 8a.60a en 10.19 (CAL-AWACS-24-09-2025)

Reactie Ministerie van Defensie:

Over artikel 10.19 in de Wet Luchtvaart
Artikel 10.19 heeft uitvoering in artikel 34 van het Besluit militaire luchthavens. Voorheen bepaalde het Besluit militaire luchthavens dat sommige informatie over vliegbewegingen (zoals aantallen en vliegprocedures) niet openbaar gemaakt kon worden. Met ingang van 1 januari 2017 is dat niet langer het geval. In 2017 is het Besluit militaire luchthavens gewijzigd, met een verruiming van de regels omtrent openbaarheid als gevolg (zie: Staatsblad 2016, 459). Op dit moment rust er alleen geheimhouding op de prestatiegegevens met bijbehorend geselecteerd motorvermogen van luchtvliegtuigen. Historische gegevens blijven geheim.

Artikel 8a.60a wordt aan de Wet luchtvaart toegevoegd om de regelgeving voor nationale militaire luchthavens en buitenlandse militaire luchthavens met elkaar in lijn te houden.

Over het delen van informatie
De wijziging van de Wet luchtvaart heeft zodoende geen gevolgen voor de informatievoorziening door het Ministerie van Defensie aan de Commissie AWACS Limburg.

In opdracht van Defensie rapporteert het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium (NLR) jaarlijks over de geluidsbelasting door vliegverkeer van, en naar, vliegbasis Geilenkirchen. Verder draagt Defensie sinds 2007 financieel bij aan een meetnet in de gemeenten Brunssum en Beekdaelen, waarmee de geluidbelasting van overvliegend vliegverkeer gemeten wordt. DGMR rapporteert jaarlijks over de bevindingen van het meetnet.

Voorgenoemde informatievoorziening past binnen de ruimte die gegeven wordt door de Wet luchtvaart en het Besluit militaire luchthavens. Met de voorgenomen wijziging van de Wet luchtvaart veranderd hier niets aan. Op die manier blijft Defensie bijdragen aan informatievoorziening over de impact van de Duitse vliegbasis Geilenkirchen op de leefomgeving in grensgemeenten Brunssum en Beekdaelen.

Actie : Nu deze tekst in deze actielijst is opgenomen, is daarmee de actie afgdaan.

11. Voorraadagenda (punten vooralsnog niet op de agenda van de komende CAL AWACS).

A. Andere toestellen / studie toekomstige luchtruimbewaking NAVO / mogelijke tweede baan

1. Nieuwe AWACS-toestellen. Zie agendapunt 5 C.

2. Verdrag van Espoo. Ministerie van Defensie informeert de CAL-leden tijdig indien er een wijziging van een procedure in werking treedt in Duitsland voor de komst van andere toestellen dan AWACS.

3. Defensie is verzocht de CAL AWACS periodiek op de hoogte te houden over toekomstige studies en keuzen ten aanzien van ten aanzien van luchtruimbewaking (surveillance and control).

4. Defensie / Basis Geilenkircheren informeren de CAL AWACS over mogelijke plannen / onderzoeken tweede baan indien dat verder actueel wordt. Naar verwachting in 2027.

B. Bespreking en presentatie Advies Stuurgroep motie Eijsink (geluidsisolatie woningen)

In de CAL AWACS van 11 maart 2025 is afgesproken dat dit onderwerp op de agenda komt nadat de appreciatie op het advies naar de Tweede Kamer is verzonden (verwachting Q3 2026). Dit n.a.v. de memo en vragen van de gemeenten Beekdaelen en Brunssum (033-CAL-AWACS-2025).

Uit de Kamerbrief 16-2-2026 van de Minister van Defensie:

Op 10 februari 2025 heeft de stuurgroep Uitvoering motie geluidmeetnetten (motie Eijsink, kamerstuk 33 763, nr. 22) aan de minister van Defensie advies gegeven. Deze motie ging onder andere in op de vraag of de bestaande geluidisolatie van woningen rondom vliegbasis Leeuwarden en vliegbasis Volkel toereikend was voor mogelijke geluidsoverlast door de F-35. Het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR) heeft onderzoek verricht naar het geluidspectrum van de F-35. Uit dit onderzoek is gebleken dat het geluid van de F-35 afwijkt van dat van de F-16, waarbij de F-35 zich vooral kenmerkt door laag frequent geluid. De stuurgroep heeft in het advies een tiental concrete aanvullende maatregelen geadviseerd die Defensie kan uitvoeren om de lokale situatie te verbeteren. Defensie is in gesprek met de stuurgroep en onderzoekt de mogelijkheden voor de uitvoering van deze aanvullende maatregelen. Defensie is gecommitteerd aan een leefbare omgeving rondom defensielocaties. In Q3 van 2026 verwacht ik een appreciatie op het advies aan uw Kamer te versturen.

Actie : Ministerie van Defensie stuurt Kamerbrief naar de CAL-AWACS toe. Verwachting Q3 2026

.

-